

مجلس عبلين المحلي מועצה מקומית אעבלין

רישוי עסקים - מדיניות אכיפה

המועצה המקומית אעבלין (להלן: "המועצה"), כמי שאמונה על אכיפת הוראות חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: "החוק") בתחומה, מבקשת להסדיר את מדיניות האכיפה בנושא רישוי עסקים, באמצעות מסמך זה, מתוך רצון ליצור שקיפות ולקבוע אמות מידה אחידות לגבי כלל הציבור.

המועצה ערכה מיפוי של כלל העסקים בתחום השיפוט שלה, תוך אבחנה בין עסקים טעוני רישוי לכאלה שאינם טעוני רישוי ופנתה לכל העסקים טעוני הרישוי בכדי שיתחילו בהליך של קבלת רישיון עסק.

תכליתה של מדיניות האכיפה

- ליצור אחידות ושוויוניות באכיפה על כלל צורותיה.
- ליצור וודאות אצל בעלי העסקים ואצל מי שמבקש לפתוח עסק חדש בנוגע להליך לקבלת רישיון עסק.
- המועצה המקומית אעבלין מאמינה שמדיניות אכיפה ברורה ושוויונית תורמת לשקיפות הן כלפי עובדי המועצה העוסקים באכיפה על שלביה השונים והן כלפי בעלי העסקים והתושבים, שניהם גם יחד.

א. הסדרת רישיונות עסק

1. בעל עסק טעון רישוי שפנה למועצה והחל בתהליך של קבלת רישיון עסק, תינתן לו האפשרות להשלים את ההליך במשך תקופה של 6 חודשים בטרם ינקטו כנגדו פעולות אכיפה, אם יתמלאו התנאים הבאים:

א. מחלקת רישוי עסקים לא דחתה את הבקשה עקב אי מילוי דרישה מדרישות הרישוי או בשל העובדה שהעסק אינו תואם את הבקשה.

ב. אף אחד מגורמי הרישוי ונותני האישורים הדרושים לא הודיע על סירובו לבקשה.

ג. לא נקבע על ידי מחלקת רישוי עסקים שהעסק הינו עסק שפעילותו מהווה סכנה לציבור (אם בשל אופי או סוג העיסוק ואם בשל היותו עסק הומה אדם) או עסק הגורם למטרד לסביבתו (מטרדים כגון: רעש, ריח וכדומה).

ד. בכל מקרה, אין לראות באמור לעיל, התחייבות מצידה של המועצה ליתן לעסק לפעול ללא רישיון עסק מתאים או היתר זמני, והמועצה שומרת על זכותה לפעול כנגד עסק הפועל ללא רישיון בהתאם לשיקול דעתה.

ב. מתן ארכה נוספת

1. בסמכותה של מחלקת רישוי עסקים ליתן לבעל עסק ארכה נוספת להסדרת פעילות העסק, במקרים הבאים:

א. במקרים מיוחדים – בהם נוכח הגורם המתאים במחלקת רישוי עסקים כי בעל העסק פועל באופן רציני ואמיתי לשם מילוי כל התנאים לצורך קבלת רישיון עסק מתאים, אך קבלת האישורים מתעכבת מסיבות שאינן תלויות בבעל העסק או לאור בקשה מצידו של גורם רישוי.

ב. ארכה נוספת תינתן לתקופה שלא תעלה על 4 חודשים.

ג. גם במקרה של עיכוב שאינו בשליטתו של בעל העסק או בכל מקרה אחר, לא תינתן ארכה (בפועל) באורך מצטבר לתקופה העולה על 12 חודשים מיום הגשת הבקשה או מיום שבו ניתנה חוות דעת מקדמית.

ג. חילופי בעלות בעסק

א. במקרה של חילופי בעלות בעסק, מבוטל רישיון העסק או ההיתר הזמני שניתן לבעלים הקודם.

ב. בעל העסק החדש יידרש להגיש בקשה להחלפת בעלות בעסק תוך 14 יום מיום החלפת הבעלות.

ג. היתר זמני במקרה של החלפת בעלות – יינתן כאשר מתקיימים התנאים הבאים:

1. בעל העסק החדש הגיש בקשה לרישיון או לקבלת היתר זמני תוך 14 יום מיום החלפת הבעלות ובו הצהיר כי הוא מבקש לנהל עסק זהה לעסק שהתקיים במקום תחת הבעלים הקודם ולא חלו שינויים כלשהם בעסק או במקום בו מנוהל העסק.

2. לבקשה צורף חוזה העברת בעלות בעסק.

ד. במקרה שבו מבקש גורם כלשהו להחליף גורם אחר שכבר פנה בבקשה לקבל רישיון עסק או היתר זמני, וטרם התקבל רישיון עסק או היתר זמני (עסק הנמצא בעיצומו של הליך קבלת רישיון עסק או היתר זמני) - יש להגיש בקשה חדשה, אך ניתן יהיה לעשות שימוש באישורים שהתקבלו

מגורמי הרישוי השונים, ככל שיצהיר הגורם החדש שהוא מבקש לנהל עסק זהה ושלא חלו שינויים כלשהם בעסק או במקום בו מנוהל העסק.

ה. בכל מקרה, כל האמור לעיל בנוגע לחילופי בעלות לא יימנע מהמועצה לפעול בהליכי אכיפה נגד הבעלים הקודם או הנוכחי של העסק, במקרים שבהם נמצא שיש צורך בכך, והחלפת בעלות לא תביא להפסקת הליכים שננקטו נגד בעל עסק קודם.

ד. שינויים בעסק

1. במקרה של ביצוע שינויים בעסק קיים בעל רישיון עסק או היתר זמני – יבוטל רישיון העסק שניתן או ההיתר הזמני.
2. שינוי בעסק דינו כדין בקשה של עסק חדש ולא יינתנו ארכות לעסק שביצע שינוי מעבר לארכות הניתנות לעסק חדש.
3. בכל מקרה, ביצוע שינויים בעסק לא יימנע המועצה לנקוט בהליכי אכיפה נגד בעלי העסק (לרבות בעלים קודמים).

ה. חוות דעת מקדמית

1. מתן חוות דעת מקדמית הינו הליך שנועד להגן על האינטרסים של בעלי עסקים פוטנציאליים טרם יחליטו על פתיחת עסק במקום מסוים, כך שלא תרד לטמיון השקעה של זמן וכסף בחצרים בהם לא ניתן כלל להפעיל עסק או לקבל רישיון עסק. מתן חוות דעת מקדמית יתאפשר בתנאים הבאים:
 - א. השימוש המבוקש תואם את היתר הבניה.
 - ב. לא קיימות בנכס חריגות בניה – בהתאם לאישור שיינתן על ידי הועדה המקומית לתכנון ובניה ולמידע הקיים במחלקת רישוי עסקים.
 - ג. לא ננקטו הליכים קודמים כנגד העסק או הנכס נשוא חוות הדעת.

ו. התנהלות מול גורמי הרישוי השונים

1. הידברות בין מבקש הרישיון או ההיתר הזמני לבין גורמי הרישוי השונים אינה מהווה כשלעצמה עילה שלא לנקוט בהליכי אכיפה, בעיקר נוכח האפשרות הקיימת לקבל חוות דעת מקדמית.
2. קיומו של הליך פלילי או הליך אחר, בו נוקט אחד מגורמי הרישוי נגד מבקש הרישיון או ההיתר הזמני או נגד הנכס (החצרים) יהווה שיקול בהחלטה לגבי למתן רישיון עסק או היתר זמני.
3. קבלת התייחסות משטרת ישראל, שירותי הכבאות, משרד הבריאות או המשרד להגנת הסביבה או כל גורם רשמי אחר, בו מתבקשת המועצה שלא ליתן רישיון עסק או היתר זמני לבעל עסק המבקש רישיון או היתר זמני, תהווה שיקול בהחלטה לגבי מתן רישיון עסק או היתר זמני, גם במקרה שבו

בשל סוג העסק או אופיו אין חובה לקבל אישור מאותו גורם לצורך מתן רישיון עסק או היתר זמני.

ז. אכיפה

4. במקרה שבו בעל עסק לא הגיש בקשה לקבלת רישיון עסק או היתר זמני, או שפנה לקבלת חוות דעת מקדמית – וניתנה חוות דעת שלילית לגבי ההיתכנות שיינתן רישיון עסק או היתר זמני ולמרות זאת נפתח עסק במקום, תישלח התראה לעסק בנוגע לאפשרות שיינקטו נגדו הליכי אכיפה, ובחלוף 30 יום תוכל המועצה לפעול נגד העסק אם באמצעות כתב אישום מכח הוראות החוק ואם באמצעים אחרים.

5. במקרה שבו הוגשה בקשה לרישיון עסק או היתר זמני, ונראה לגורם המוסמך במחלקת רישוי עסקים שלא נוקטים בפעולות הדרושות לשם מילוי התנאים או שחלפה תקופת הארכה שניתנה, תישלח התראה לעסק בנוגע לאפשרות שיינקטו נגדו הליכי אכיפה, ובחלוף 30 יום תוכל המועצה לפעול נגד העסק אם באמצעות כתב אישום מכח הוראות החוק ואם באמצעים אחרים.

6. אם במהלך התקופה של 30 יום לאחר משלוח ההתראה לעסק, יתבצעו פעולות שיש בהן כדי לשנות את מצב העובדתי או המשפטי ביחס לאותו עסק, תוכל התביעה העירונית לשקול מחדש את הצורך בנקיטת הליכי אכיפה.

7. במקרים בהם פועל עסק או נפתח עסק חדש, המהווה סכנה לציבור, מכל סיבה, ניתן יהיה לפעול נגד אותו עסק מיידית, בכל אמצעי האכיפה העומדים לרשות המועצה, זאת ללא כל צורך במכתב התראה או כל התראה מוקדמת אחרת.

8. בנוסף לכל עונש שייגזר על מי שהורשע בעבירה מכח החוק (סעיפים 16 ו-24 לחוק), תשקול התביעה העירונית לעתור במסגרת גזר הדין למתן אמצעי האכיפה הבאים:

- א. צו על הפסקת העיסוק בעסק.
- ב. צו מניעת פעולות בעסק.
- ג. צו כי לא ינהל אדם בחצרים נשוא האישום עסק טעון רישיון ללא רישיון, ולא יעביר לאחר את הבעלות או החזקה בנכס.
- ד. הסמכת המועצה לביצוע הצווים.

9. התביעה העירונית תשקול, במקרים המתאימים, לפעול לשם סגירת העסק כבר בשל הגשת כתב האישום (סעיף 17 לחוק). זאת בהתחשב גם באופי העסק (לרבות, מידת הסיכון הנובעת מהפעלת העסק ובמיקום העסק), משך הזמן בו פועל העסק ללא רישיון או היתר זמני, פעולות שביצע בעל העסק לשם קבלת רישיון עסק או היתר זמני. יצוין, כי ייתכן ויישקלו שיקולים נוספים בהתאם לנסיבות של כל מקרה.

10. יש לציין, כי כל האמור לעיל במסמך זה הינו בגדר הנחיה שאינה באה להחליף את שיקול דעתה של המועצה או של התביעה העירונית בבואה לבחון את הצורך בהפעלת ובשימוש אמצעי האכיפה השונים נוכח נסיבותיו של מקרה.

המועצה שומרת לעצמה את הזכות לפעול באופן שונה במקרים בהם תמצא שקיימת הצדקה לחרוג ממדיניות האכיפה.

ח. סיכום

המועצה רואה חשיבות רבה בהסדרת הפעלת העסקים טעוני הרישוי בשטחה, וסבורה שמסמך זה יסייע להגשמת מטרה חשובה זו.

קיומו של הליך סדור וברור למתן רישיונות עסק והיתרים זמניים, בשקיפות כלפי התושבים לצד קיום הליכים לאכיפת החוק, דרושים לשם קיום חיי מסחר תקינים ובטוחים שאינם מביאים לפגיעה בסביבה או בתושבים.

המועצה משוכנעת שמסמך זה יביא להידוק שיתוף הפעולה בין המועצה לבין התושבים ויתרום לסביבת חיים בריאה וטובה יותר לכולם.